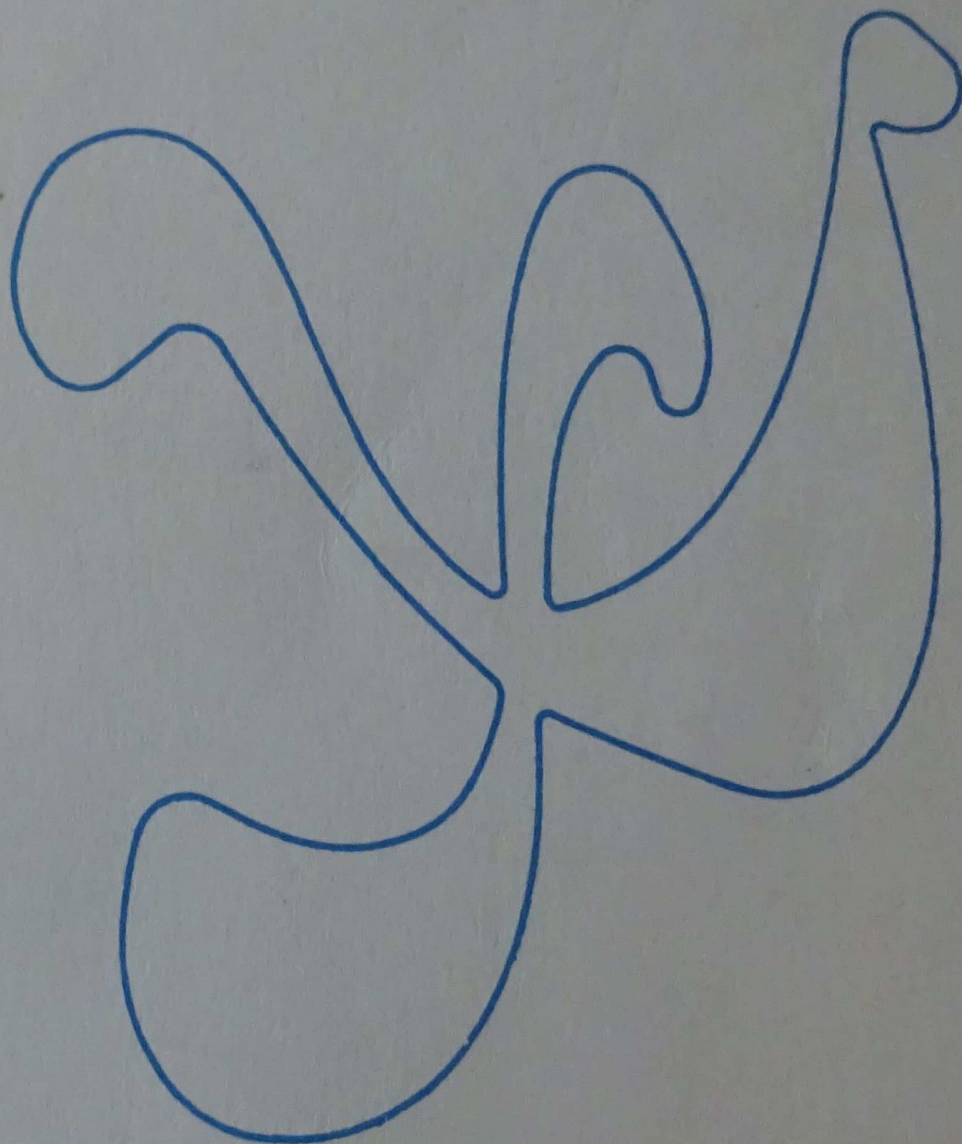

STÁTNÍ VĚDECKÁ KNIHOVNA

PSYCHOLOG

V ČESKOSLOVENSKU

ORGÁN ČSPS
SPS

ROČNÍK 10.
1979
ČÍSLO 4

I: ČLÁNKY

60 rokov Univerzity Komenského a psychológia - O.Kondáš.....3

Nová etapa vo vývoji poradenských služieb na Slovensku - J.Koščo..... 7

K otázkam diferenciacie významu psychologických pojmov - J.Výrost..... 12

Pojem reprodukčná inteligencia - V.Dočkal
..... 26

Z histórie rumunskej psychológie -

I.Ruisel..... 40

II. ZO ŽIVOTA SPOLOČNOSTÍ

IX.Psychologické dni trochu netradične 49

Vyhlásenie čs.psychológov - D.Kováč... 54

Společné zasedání HV ČSPS a ÚV SPS.... 60

Zpráva o činnosti HV ČSPS..... 62

Zprávy ze sekcí - S.Fraňková..... 65

Ze života IUPS - S.Fraňková..... 66

Správa o činnosti ÚV SPS, Oblastných skupín a odborných sekcí - J.Müllner.... 68

3.soustředění řešitelů hlavního úkolu SPV č.VIII-5-2 - J.Kulka..... 75

Poradenský psychologovia svojmu mestu - D.Fabián, M.Musil..... 78

III. Z NAŠICH PRACOVÍSK

Úloha psychológa ako člena terapeutického tímu
v psychoterapii psychóz - M.Šlepecký..... 83

IV. TRIBÚNA - NÁZOROV, DISKUSIÍ, KRITÍK

Malé zamyšlení nad oblastnými skupinami - K ju-
bileu jedné z nich - O.Kolaříková..... 89

Etika práce psychologa - J.Křivohlavý..... 98

Psychologická služba v ZSSR - Jej úlohy, obsah
a organizácia..... 101

V. PERSONÁLIE / JUBILEÁ

K šesťdesiatinám univ.doc.PhDr.G.Dobrotku,CSc., 125

K nedožitým sedmdesiatinám doc.PhDr.L.Kolaříkové 129

Noví členovia SPS..... 133

VI. KONGRESY, KONFERENCIE, SEMINÁRE 137

Knižné novinky - anotácie..... 139

60 ROKOV UNIVERZITY KOMENSKÉHO A PSYCHOLÓGIA

Doc.PhDr. Ondrej Kondáš, DrSc.

vedúci Katedry psychológie FFUK v Bratislave

27. júna 1919 odhlasovalo Národné zhromaždenie Česko-slovenskej republiky zákon o založení univerzity v Bratislave, ktorá vládny nariadením z 11. XI.1919 dostala meno po Jánovi Amosovi Komenskom - Univerzita Komenského. Tým sa splnila dlhodobá túžba Slovákov po univerzite, túžba, ktorá bola formulovaná napríklad v predrevolučných Žiadostiach slovenského národa r. 1848 a na martinskom Memorandovom zhromaždení r. 1861.

Univerzita Komenského začala svoju činnosť vďaka nezištnej pomoci Karlovej univerzity, vďaka českým profesorom, ktorí tu začali pôsobiť. V decembri 1919 začala výučba vo vyšších klinických ročníkoch na Lekárskej fakulte so 144 poslucháčmi. Na Filozofickej a Právnickej fakulte UK sa začali prednášky až v zimnom semestri šk.r. 1921/22, takisto za pomoci českých profesorov.

Univerzita si hneď od počiatku vytýčila za cieľ slúžiť kultúrnym potrebám Slovenska, vychovávať jeho vedeckých a odborných pracovníkov a vzpružiť vedecký ruch, čo sa jej podarilo v širokom zábere vedných odborov, pravda, v zmysle vtedajších teoretických prúdov. Podrobný rozbor sa vymyká z možností tejto krátkej pripomienky a preto iba v hrubých kontúrach naznačím prínos Univerzity pre rozvoj nášho vedného odboru.

Psychológia sa začala prednášať hneď po otvorení činnosti Filozofickej fakulty UK, spočiatku, pravda iba v rámci prednášok z filozofie /profesori Hendrych, Tvrďý a iní/.

Ale už o 7 rokov, v šk. roku 1928/29 - teda zhruba pred 50 rokmi - vzniká na tejto fakulte samostatný Psychologický seminár, a od tohto obdobia sa datujú aj samostatné prednášky z psychológie, ktoré konal doc. dr. J. Stavěl. V tom čase semináre plnili funkciu základného pedagogického a vedeckého pracoviska na univerzite a v tomto zmysle boli predchodcami katedier, ktoré sa podľa nového školského zákona zriadili v r. 1950. V našom prípade došlo k zriadeniu spoločnej katedry pedagogiky a psychológie. Za veľmi významné treba považovať to, že zároveň sa začalo špecializované štúdium odboru psychológia /promovaní psychológovia/. O niekoľko potom sa vydělila osobitná výskumná skupina, čo sa stalo základom pre vznik samostatného, dnes už vysoko rozvinutého, Psychologického ústavu FFUK.

V šk. roku 1959/60 vznikla samostatná Katedra psychológie FFUK /splynutím psychologickéj časti Katedry pedagogiky a psychológie FFUK a psychologického pracoviska bývalej Vysokej školy pedagogickej/ pod vedením doc.dr.T. Pardela. Zriadenie samostatnej katedry sa spája s intenzívnou ideovou prestavbou štúdia odboru, pričom popri všeobecných prednáškach a cvičeniach sa zaviedol rad výberových špecializačných predmetov, vrátane kurzov psychodiagnostiky, psychoterapie, psychológie práce a neskôr aj poradenskej psychológie. Vo vnútornom členení katedry sa sformovali oddelenia všeobecnej, klinickej a pracovnej psychológie so súčasným vznikom osobitnej Katedry pedagogickej psychológie, čím sa položili základy pre premyslený systém pregraduálnej špecializácie jednodborového štúdia psychológie a zároveň sa so vznikom katedry pedagogickej psychológie otvorilo dvojpredmetové učiteľské štúdium psychológie.

V ďalšom rozvíjaní špecializácií sa zaviedol systém stáží, čím sa teoretická výučba ešte výraznejšie prepájala na potreby praxe, čo bolo pri narastajúcom počte poslucháčov a bez existencie oficiálnych cvičných pracovísk, pochopiteľne, náročné. Celá výučba sa však niesla v znamení výchovy

vysoko kvalifikovaných ideovo vyspelých psychológov pre potreby našej socialistickej spoločenskej praxe - pracovnej, klinickej, výchovnej a poradenskej. Na druhej strane, aj pri maximálnej snahе o prepojenie teoretickej výuky na potreby praxe, si treba uvedomiť, že výchova a výuka na univerzitách sa vždy viac sústreďuje na dôkladné teoretické znalosti, pričom, pravda, "právom sa hovorí, že niet nič praktickejšieho než dobrá teória", ako to pripomenul L.I. Brežnev na XXV. zjazde KSSZ.

V r. 1975 sa pristupuje k ďalšej prestavbe jednodobového štúdia psychológie v rámci prestavby na všetkých našich vysokých školách. Ide o významné zložky vnútornej prestavby i zefektívňovania štúdia s jednotným celoštátnym plánom výučby, žiaľ, pri súčasnom skrátaní štúdia odboru. Na druhej strane sa však táto prestavba spája s plánovitou prípravou postgraduálneho štúdia. Na našom odbore sa na Katedre psychológie FFUK začne v šk. r. 1979/1980 postgraduálne štúdium pre psychológov v poradenských zariadeniach školského rezortu a v nasledujúcom šk. roku plánujeme otvoriť postgraduálne štúdium pre psychológov práce.

Aj keď zdôrazňujeme pedagogickú líniu rozvoja odboru na jubilujúcej Univerzite Komenského je len samozrejmé, že pedagogická činnosť sa spája s vedecko-výskumnou a to tak v súvislosti s prednášanými disciplínami, ako aj v rámci štátneho plánu výskumu a rezortných plánov viacerých rezortov /školstvo, zdravotníctvo, priemysel, spravodlivosť a i./. Vedecká kapacita odboru /2 katedry, Psychologický ústav i osobitné oddelenie školskej psychológie/ pri Katedre pedagogickej psychológie/ predstavuje dnes už veľmi významný rast odboru na UK, ktorý sa prejavil radom významných prác, časť ktorých reprezentujú - ako predpokladám - známe monografie, z ktorých viaceré vzbudili aj medzinárodný ohlas, nehovoriac o stovkách štúdií a článkov v časopisoch

a zborníkoch, vrátane samostatného zborníku FFUK Psychologická /prof. Pardel/ alebo periodika Psychológia a škola /L. Ďurič/. Za veľmi významné treba samozrejme pokladať aj vydávanie učebníc, tvorba a vydávanie ktorých sa v rámci prestavby štúdia uprednostňuje a systematicky sa plánuje rad celoštátnych učebníc. Nie je iste neskromnosťou, ak prehlásime, že viaceré z nich poslúžia aj absolventom, pričom sa vydáva aj osobitná séria Kapitol zo všeobecnej psychológie pre postgraduálne účely /k doktorátom, aspirantúram a pod./.

Na druhej strane treba povedať, že pri plnení pedagogických úloh, pri výchove nových psychológov nám výdatne pomáhajú výskumné i aplikačné psychologické pracoviská v Bratislave /vedľa Psychologického ústavu FFUK je to najmä Ústav experimentálnej psychológie SAV, Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie a rad ďalších/, pričom osobitne oceňujeme pomoc radu pracovísk a pracovníkov pri vedení diplomových prác, praxe, stáží atď.

Aj z tohto stručného náčrtu vidieť, že náš vedný odbor zaznamenal v rámci 60-ročnej histórie Univerzity Komenského mohutný rozvoj, a to najmä počínajúc päťdesiatymi a šesťdesiatymi rokmi, pričom v posledných desiatich rokoch opúšťalo univerzitu ročne okolo 50 psychológov, čo znamená významný i extenzívny rast odboru a odborných psychológov pre potreby našej socialistickej spoločenskej praxe. Ide, pravda, o to, aby sme popri narastajúcej extenzite psychologických služieb dbali stále viac na ich vnútornú kvalitu, na intenzitu, ktorá je adekvátna významu a zástoju vedy v socialistickej spoločnosti.

NOVÁ ETAPA VO VÝVOJI PORADENSKÝCH SLUŽIEB NA SLOVENSKU

Jozef Koščo

Psychologický ústav FF Univerzity Komenského
Bratislava

Výchovná, či edukatívnoformatívna koncepcia charakterizuje vývoj poradenských služieb v ČSSR už temer dve desaťročia. Projekt ďalšieho rozvoja čs. výchovnovzdelávacej sústavy, doterajšie skúsenosti z tejto práce, ako aj úlohy plánov sociálneho rozvoja a plánov komplexnej starostlivosti o pracujúcich nabádali vážne sa zamýšľať ako ďalej postupovať, ako realizovať vytyčené ciele v tejto oblasti. V podmienkach Slovenskej socialistickej republiky sa už po niekoľko rokov diskutovalo o "Návrhu na dobučovanie sústavy výchovného poradenstva", ako jednotného integrovaného a vnútorne diferencovaného systému. K hlavným teoretickým, spoločenským a organizačným východiskám, ako aj myšlienkam z diskusií o Návrhu z hľadiska úloh psychológie a psychológov sa vrátíme v osobitnom článku, keďže by sa tým pokračoval zámer prvej informácie o novinkách vo vývoji poradenských služieb na Slovensku. Nateraz len konštatujeme, že základné ciele Návrhu sa dostali do nového svetla publikovaním a realizáciou Projektu ďalšieho rozvoja čs. výchovnovzdelávacej sústavy. Návrh prešiel dôslednou konfrontáciou s cieľmi Projektu, takže prijaté riešenia možno považovať za špecifickú realizáciu Projektu a idey výchovného poradenstva v podmienkach Slovenskej socialistickej republiky, pri príprave mladej generácie pre život a prácu v spoločnosti. Na jednej strane má prehĺbiť príspevok výchovného poradenstva v našej škole, a na strane druhej, orientovať pomoc výchovného poradenstva na úlohy celospoločenskej praxe, pre-

IX. PSYCHOLOGICKÉ DNI TRCCHU NETRADIČNE

V zmysle akčných plánov Československej psychologickej spoločnosti pri ČSAV a Slovenskej psychologickej spoločnosti pri SAV sa IX. Psychologické dni pripravovali ako ústredné podujatie československých psychológov k Medzinárodnému roku dieťaťa. Ukázalo sa, že tento zámer sa dosiahol.

IX. PD sa uskutočnili v tradičnom mieste - v Olomouci v dňoch 4.-7. septembra 1979 s netradičnou štruktúrou; zúčastnilo sa ich 276 psychológov, pričom takmer 40% referujúcich bolo zo Slovenskej socialistickej republiky /pre porovnanie - na VIII. PD medzi referentmi nebol ani jeden slovenský psychológ a pasívne sa ich zúčastnilo 5 osôb zo SSR/. Netradičná bola aj tematická štruktúra, pretože bola tentoraz monolytná: rokovalo sa o psychologických výskumoch dieťaťa, a to ako v otváracom zasadnutí, tak aj v jednotlivých sympóziách. Aj valné zhromaždenie členov ČSPS a SPS sa v konečnom dôsledku týkalo centrálnej témy.

Hlavným cieľom IX. PD bolo skoncentrovať výskumné poznatky a zistenia čs. psychológov príslušného zamerania; tomuto slúžili referáty, a to hlavný, vyžiadané a prihlásené, ktoré odzneli v piatich sympóziách.

Na to sa organicky napájalo úsilie posúdiť - oponovať dosiahnuté výsledky, a to vytvorením dostatočného priestoru pre diskusiu.

Beseda za okrúhlym stolom na aktuálnu teoreticko-praktickú tému mala byť príležitosťou na zjednotenie ciest existujúcich v odbornopraktickej činnosti čs. psychológov.

Napokon myslelo sa aj na výstupy z tohto rokovania. Jeden sa plánuje vydaním materiálov z rokovania knižnou publikáciou. Druhý výstup možno pokladať za politicko-odborný; sformulovať psychologické stanoviská k optimálnemu

vývinu dieťaťa u nás, ktoré sú určené pre širšiu verejnosť.
Otváracie zasadnutie IX. PD malo slávnostný charakter.
Po privítaní členov prípravného výboru doc. Ch. Valouškom, DrSc.
a otváracom príhovore predsedu ČSPS Dr. Damiána Kováča, DrSc.
odznali pozdravné privety zástupcu Filozofickej fakulty Pa-
lackého univerzity v Olomouci /doc. Bartoš/ a zástupcu odde-
lenia školstva a vedy ÚV KSČ dr. M. Vlčka, CSc. Túto časť
ukončilo hudobno-umelecké vystúpenie.

I. sympóziu, sformulované v titule ako "Vývinová psy-
chológia a celoživotný cyklus", bolo sčasti slávnostné,
sčasti pracovné. Pri príležitosti neobyčajného životného ju-
bilea čestného predsedu Československej psychologickéj spo-
ločnosti pri ČSAV - 90-in prof. Dr. Václava Příhodu, pozdra-
vila jubilanta členka Predsedníctva ČSPS dr. J. Kotásková, CSc.
Za najstaršiu generáciu čs. psychológov zhodnotil celoživot-
né dielo jubilanta z hľadiska prínosu pre marxistickú metodo-
lógiu psychológie člen korešp. ČSAV V. Chmelař. Za najmlad-
šiu generáciu čs. psychológov pozdravila jubilanta prom.psy-
chol. B. Hadvábová z Košíc. Prof. Příhoda sa poďakoval za
všetky pozdravy a prejavy uznania, kriticky zhodnotil výsled-
ky svojej práce a vyzval čs. psychológov k angažovanej prá-
ci najmä na úseku výchovno-vzdelávacom.

V pracovnej časti I. sympózia odznelo ako hlavný refe-
rát IX. PD prehľadovo-integratívne spracovanie "Najvýznam-
nejších výsledkov psychologického výskumu dieťaťa v ČSSR",
ktoré spoločne pripravili Damián Kováč a Jozef Švancara.

II. sympóziu, zamerané na "teóriu a výsledky ontoge-
netických výskumov u nás", pozostávalo zo 7 vyžiadaných re-
ferátov autorov, resp. tímov, ktoré v systematickom sledo-
vaní dosiahli výrazné výsledky o psychickej ontogenéze. Pre-
zentovali sa tu teoretické koncepcie determinant psychické-
ho vývinu /J. Švancara/, sociálne vplyvy kognitívneho vývi-
nu v longitudinálnom /O. Árochová/ a v prierezovom výskume
/K. Adamovič/, ďalej sa rozobrala problematika trendov vývi-
nu /J. Kotásková/, pripravenosti dieťaťa na školu /J. Taxová/,

inovačného pôsobenia na žiaka /J.Hvozdík/ a pozornosť sa venovala aj najrannejším štádiám vývinu /J.Dittrichová/.

II. sympóziu - "Dieta a rodina" sústredilo pozornosť 11 referentov.

Najviac referentov - 15 sa prihlásilo do IV. sympózia "Rozvoj osobnosti dieťaťa v inštitúciách a skupinách"; sympóziu trvalo celý deň.

V V. sympóziu Prevencia a náprava vývinových odchýliek a porúch" sa prezentovalo 10 referátov z 15 prihlásených. Tradične živý ohlas vyvolala beseda za okrúhlym stolom, tentoraz na tému "Funkcia psychológov pri optimalizácii psychického vývinu dieťaťa", zverená moderátorovi doc. dr.V.Hrabalovi, CSc.

V rámci IX. PD sa konalo aj spoločné valné zhromaždenie členov ČSPS a SPS s týmto plánovaným programom: Priebežná správa o činnosti ČSPS a SPS od sept. 1978 a informácia o rámcovom pláne ČSPS a SPS. Podklady k prvému bodu pripravili vedeckí tajomníci oboch spoločností, rámcový plán ako aj ďalšie informácie o činnosti jednotlivých zložiek Spoločností dostali účastníci v písomnej forme, a to rozdáním 3. tohoročného čísla publikačného orgánu Spoločností "Psychológ v Československu". Bezprostredne živý ohlas vyvolal návrh dokumentu "Vyhlásenie československých psychológov pri príležitosti Medzinárodného roku dieťaťa".

Záverečné rokovanie IX. PD sa zaoberalo bilancovaním a hodnotením. Na IX. PD sa zúčastnilo dovedna 250 osôb, pričom priemerná účasť na jednotlivých podujatiach sa pohybovala od 230 do 120; na valnom zhromaždení bolo 126 členov. Prednieslo sa 53 odborných referátov, ktoré výjdu knihne, resp. mohli by výjsť ako účelová publikácia ešte toho roku, ak sa dôsledne zabezpečí dodržanie termínov.

Nie azda proklamovaním ale svojim priebehom a výsledkami sa IX. PD stali ústredným podujatím čs. psychológov pri príležitosti Medzinárodného roku dieťaťa. Celé rokova-

nie sa nieslo v duchu angažovaného prispievania k úlohám, ktoré pre vývoj spoločnosti v ČSSR vytyčil XV. zjazd KSČ a nasledujúce uznesenia ÚV KSČ. Podujatie sústredilo, až na malé výnimky existujúcu kapacitu čs. psychológie v danom zameraní, rokovanie výrazne prerástlo rámec jednej špecializácie. Osobitnú hodnotu mala aj diskusná časť; časove sa neobmedzovala a zaujímali sa nielen kritické ale aj polemické stanoviská. Viacerí českí kolegovia vyzdvihovali prínosy, ktoré do rokovania vniesla početná účasť slovenských psychológov: IX. PD by sa teda mali stať rozvojovým medzníkom preto, aby sa PD v budúcnosti stali podujatím hybridizujúcim a integrujúcim aktivity všetkých psychológov v Československu. Očakáva sa, že publikačné rozšírenie "Vyhlásenia československých psychológov k Medzinárodnému roku dialogickej práce do rôznych úsekov praxe.

Konferencia "Komplexný vývin človeka, vývin jeho osobnosti a formovanie vedomia".

V dňoch 21. a 22. júna 1979 sa na Babe konala panelová konferencia "Komplexný vývin človeka, vývin jeho osobnosti a formovanie vedomia". V úvodnom referáte PhDr. Damiána Kováča, DrSc. sa zdôraznila potreba systémového výskumu človeka a v dôsledkoch i potreba koncentrácie novovytváraných vied o človeku, ktoré realizáciu systémového výskumu človeka môžu zabezpečiť. Konferencia mala interdisciplinárny charakter, okrem psychológov sa jej zúčastnili odborníci z oblasti medicíny, biológie, pedagogiky, etnografie, jazykovedy, ekonómie a i.

Výsledkom tohoto stretnutia je návrh na nosný smer štátneho plánu základného výskumu, ktorý načrtáva jednak širšie tématické okruhy systémového výskumu človeka, ale už aj aktuálne nosné témy, ktorých riešenie prichádza v úvahu /napr. filozoficko-metodologické východiská chápania človeka a osobnosti, optimálny psychosomatický vývin človeka, možnosti

a hranice rudskej výkonnosti a i./.

Samotný fakt usporiadania konferencie ako aj jej rezultáty sú odrazom neustále rastúceho významu ľudského činiteľa v súčasnej dobe.

A.P.

SPOLEČNÉ ZASEDÁNÍ HV ČSPS A ÚV SPS, 31.5.1979 V PRAZE

První společné zasedání výborů bylo svoláno proto, že kromě stejných hlavních cílů má obdobné úkoly rámcových plánů, dále proto, že bude společně připravovat 5. sjezd ČSPS a konečně proto, že má přispět k bližšímu seznámení členů obou výborů a tím k intenzivnější spolupráci.

Program:

- 1/ Stav přípravy 9. Psychologických dní
- 2/ Projekt 5. sjezdu ČSPS a SPS
- 3/ Účast čs. psychologie na 22. sjezdu IUPS v Lipsku
- 4/ Spolupráce ČSPS a SPS
- 5/ Různé

ad 1/

- Byly kontrolovány došlé přihlášky k účasti a přednesení referátů.
- Bylo stanoveno předsednictvo pro jednotlivá symposia a zvaní řečníci.
- Materiály z 9. Psychologických dní budou připraveny pro tisk již v tomto roce.

ad 2/

- Termín 1980, 3.-4. čtvrtletí, po kongresu IUPS. Místo: Brno, organizační zajištění oblastní skupina, Psychologická laboratoř ČSAV a katedra psychologie FF UJEP.
- Byla diskutována koncepce kongresu. Po analýze několika možných variant navrženo zaměření: "Retrospektivy a perspektivy psychologie v ČSSR".
- Předběžná struktura sjezdu: a/ odborné referáty k současnému stavu psychologie u nás a ve světě; bilance výsledků výzkumu za léta 1976-80, psychologie a ideologický zápas o člověka, úkoly čs. psychologie v 7. pětiletce, návrh legisla-

ativního zabezpečování psychologických služeb v ČSSR.

b/ panelová diskuse: příprava odborných psychologů, psychologická deontologie, psychologie a teoretický a praktický redukcionismus, problémy psychologů nastupujících do praxe. Kromě toho může být využito komunikace prostřednictvím panelů /posterů/.

Ad 3/

- Na kongres v Lipsku lze uspořádat tematický zájezd prostřednictvím Čedoku, bude-li dostatečný zájem.
- Členové ČSPS, kteří se hodlají aktivně účastnit kongresu, byli vybídnuti, aby zaslali kopie abstrakt a přihlášek sdělení hlavnímu výboru ČSPS.

Ad 4/

- V některých sekcích se rozvíjí dobrá spolupráce. S politováním bylo konstatováno, že letošní "Setkání psychologů práce" není organizováno federálně, jako tomu bylo dříve. Byl vysloven požádek společně organizovaných akcí.
- Sekce sociální psychologie SPS připravuje pravidelné informativní semináře, předpokládá spolupráci se sekcí sociální psychologie ČSPS.
- Navrhuje se, aby sekce SPS byly předběžně informovány o chystaných akcích odborných sekcí ČSPS. Předsedové sekcí psychologie práce ČSPS a SPS se vyzývají k nové, větší spolupráci.

Ad 5/

Nově přijatí řádní členové: D. Konečná, L. Šafář, H. Ševčíková, V. Vagnerová

HV ČSPS zrušuje ve smyslu Stanov §10, bod b, členství těchto mimořádných a řádných členů:

Albrechtová M., PhDr. Aubrecht M., PhDr. Bakalářová A., Bláha M., PhDr. Bortová, D., Čermáková A., Čermáková V., Goldová J., Havlíková H., Hlaváček O., Hružza V., Hružzová D., Indrová O., Jüngerová B., Kalábis F., Kocábová D., PhDr. Koucourek J., Kocourková J., Kolář, J., Kopřiva K., Kupková M.,

Lukavský C., Modrá E., Mrázková A., Mrkvička J., Pasák O.,
Pavličková M., Prokešová H., PhDr. Růžička J., Šimíková D.,
Rožková A., Šimková K., Tichá A., Veselá J., Vognarová D.,
Vysekalová J., Záruba J., PhDr. Žilinová E.
Vyloučení mimořádní: Doc.MUDr. Benešová O., MUDr. Burdová Z.,
MUDr. Dlabač A., PhDr. Dušek A., PhDr. Fried Z., ing.Haj-
ný Z., Havel V., Havlíček F., Hrubý J., Jelenová D. ing.Kaj-
zer V., Kličperová J., Matoušková Z., PhDr. Pech K., Pohl V.,
Sedláčková R., PhDr. Strmiska M., RNDr. Schánilcová-Vodňan-
ská J.

ZPRÁVA O ČINNOSTI HLAVNÍHO VÝBORU ČSPS

Rozhodnutím hlavního výboru ČSPS budou v Psychologu v ČSSR zveřejňovány hlavní body jednání HV tak, aby všichni členové byli průběžně informováni o činnosti řídicího orgánu ČSPS.

Termíny zasedání HV v roce 1979 jsou: 29.3., 31.5., 27.6. a 29.11. Mezi těmito schůzemi se schází podle potřeby předsednictvo a operativně řeší aktuální úkoly společnosti.

Na březnovém zasedání HV byly projednávány body:

- 1/ Složení komisí ČSPS a plán jejich činnosti
- 2/ Projekt 9. Psychologických dnů
- 3/ Vydávání "Psychológa v Československu"
- 4/ Návrh na založení sekce psychologie řízení
- 5/ Různé.

ad 1/

Byla ustanovena komise pro psychologickou terminologii, jejíž vedoucí je dr. Kolaříková, CSc., Psychologická laboratoř, Brno. Má se zabývat otázkami odborné terminologie a problémy významových ekvivalentů psychologické terminologie české a jinojazyčné. Plán činnosti komise na r.1979:

informovat členy ČSPS, navázat pracovní kontakty s obdobnou komisí SPS, navázat pracovní kontakty s odbornými sekce ČSPS.

ad 2/

Návrh koncepce 9. Psychologických dní připraví dr. Kotásková, CSc. a doc. dr. Taxová, CSc., Psychologické dny budou věnovány Mezinárodnímu roku dítěte.

ad 3/

Byla změněna redakční rada. Předsedou je J. Koščo, výkonným redaktorem se stal I. Sarmány. Redakční rada bude doplněna dr. Fraňkovou, CSc. a dr. Urbanovou, CSc. Doporučuje se, aby předsedové odborných sekcí a poboček věnovali pozornost časopisu a plně se zapojili do zabezpečování příslužnosti informací. Je žádoucí, aby sekce zasílaly do "Psychologu v Československu" oznámení o chystaných akcích a určily svého "dopisovatele".

ad 4/

Po diskusi k možnosti založení další sekce rozhodl HV, že je třeba provést detailnější rozbor problematiky a připravit nový návrh.

ad 5/

- Výbor se zabýval přípravou 22. mezinárodního psychologického kongresu v Lipsku.
- Doporučuje se, aby některá složka ČSPS nebo SPS zorganizovaly "post congress tours".
- Bylo zjištěno 60 chronických neplatičů členských příspěvků, kteří by měli být podle stanov ČSPS vyloučeni. Příští výbor přijme rozhodnutí.

Nově přijatí členové ČSPS:

Rádní: Zdr. Bezděková, H. Branna, J. Čmelíková, M. Davidová, S. Durčáková, PhDr. J. Fibrychová, K. Glac, Z. Hájková, M. Henková, V. Chalupová, K. Janišová, M. Jankových, V. Jirmanová, J. Kábele, M. Kovářová, D. Kozlovská, R. Köttnerová, R. Kuncová, L. Machan,

J. Mareš, J. Michl, L. Michlová, A. Cpatřilová,
B. Papáčková, Z. Paucová, M. Pavelcová, J. Pičman,
V. Pospíšil, PhDr. M. Kotašová, K. Svobodová, J. Ši-
monek, P. Štěpánová, I. Vaňharová, H. Vaňková, B.
Veškrnová, J. Vlach, P. Vlachová, L. Závodná

Mimořádní: J. Čech, A. Černá, J. Holeyšovský, M. Jaklová,
J. Ježek, F. Klíma, E. Linaj, MUDr. J. Mačáková,
A. Motysová, M. Rybářová, J. Senecká, PhDr. I. Štro-
bachová, B. Tichá, M. Tikalová

ZPRÁVY ZE SEKCI

6. Etologická konference Sekce pro studium chování zvířat

Interdisciplinární konference Sekce pro studium chování zvířat byla uspořádána ve spolupráci se Společností pro studium VNC České lékařské společnosti J.E.Purkyně a se Zoologickou společností při ČSAV v Novém Městě na Moravě, ve dnech 25.-29.6.1979. Hlavním zaměřením letošní konference byly problémy ontogenese živočichů, včetně vývoje dítěte.

Program konference dostává po zkušenostech z minulých let již ustálenou strukturu: je zařazena vyžádaná přehledová přednáška, dále symposium na užší vybrané téma, krátká sdělení bez omezení etologické problematiky, panelové diskuse, etologická pozorování ve volné přírodě a večer dialogy /o společenských večerech nemluvě/.

Letos byla zařazena přehledová přednáška na téma "Dlouhodobé důsledky deprivací v raném věku". Ontogenetické symposium bylo členěno do tří částí: 1/ problematika kritických vývojových period, 2/ ontogenese živočichů vůbec, 3/ ontogenese člověka. Volná sdělení se týkala hlavně savců a hmyzu, jedna přednáška byla zaměřena na evoluční problematiku. Zajímavé byly panelové diskuse. První byla o výuce etologie na vysokých školách, kde byly referovány také zkušenosti s výukou etologie v SSSR. Diskuse se spontánně rozšířila i o problémy etologické literatury, překládání stěžejních děl, o práci prof. Těmbrocka atd. Druhá panelová diskuse se týkala práce s mládeží a přírodovědných soutěží. Toto zasedání přineslo podněty, které mohou přispět i ve výchovně vzdělávacím procesu. Třetí panelová diskuse měla téma "Vztahy mezi výzkumem chování zvířat a lidí".

3. SOUSTŘEDĚNÍ ŘEŠITELŮ HLAVNÍHO ÚKOLU SPV Č. VIII-5-2

Jiří Kulka

Katedra psychologie FF UJEP

Ve dnech 10.-12. září 1979 se konalo v Nových Vozokanech 3. soustředění řešitelů hlavního úkolu SPV č. VIII-5-2, který koordinuje PhDr. D. Kováč, DrSc., ředitel ÚEP SAV.

Zmíněného soustředění se zúčastnilo 29 pracovníků ze Slovenska a Moravy a v průběhu 3 dnů odeznělo 24 referátů, což je výmluvným svědectvím o pracovním charakteru setkání.

Hlavním cílem soustředění bylo posoudit stav plnění vědeckých úkolů v souvislosti se závěrem 6. PLP, prezentovat výzkumné výsledky a prodiskutovat perspektivní možnosti dalšího postupu. Soustředění řešitelů však bylo přínosem i v jiných oblastech naší práce.

Na zahájení přednesl D. Kováč koncepčně významný referát, v němž se zabýval charakteristikou současného teoreticko-metodologického poznání psychologie. Vycházející ze zkušeností, které získal za svých návštěv hlavních psychologických pracovišť v SSSR, zhodnotil současný stav a další možnosti vývoje teorie činnosti, zabýval se systémovým pojetím předmětu psychologie a ve třetí části referátu zobecnil metodologické zkušenosti z plánování interfunkčních projektů v psychologii.

Teorie činnosti byla vypracována sovětskými psychology /L.S. Vygotskij, S.L. Rubinstein, A.N. Leontjev/. Jako teoretická koncepce se ukázala být nosnou a i v budoucnosti má pro marxistickou psychologii velký význam. D. Kováč upozornil na důležitý metodologický princip, jenž vychází

z nutnosti zkoumání psychických jevů v kontextu reálné činnosti. Spolu s ostatními principy /odrazu, vývoje, osobnosti std./ patří k teoreticko-metodologickým východiskům marxistické psychologie.

Systémové pojetí předmětu psychologie vychází podle D. Kováče z chápání podstaty jevů jako víceúrovňových da-
ností. V tomto pohledu lze říci, že psychologie zkoumá -
- úrovně systémů. Z hlediska systémů věd zařazujeme psy-
chologii mezi vědy o člověku.

Uplatnění systémové metodologie přirozeně ústí podle D. Kováče v princip interfunkčnosti. Interfunkční přístup je v psychologii specifickým případem přístupu systémové-
ho. Umožňuje nám zkoumat psychickou regulaci v systémových souvislostech, tedy v jednotě chování a prožívání.

Po charakteristice současného teoreticko-metodologic-
kého poznání psychologie následoval metodologický seminář vědeckých aspirantů ÚEP SAV. Na metodologickém semináři přednesli přítomní aspiranti své dosavadní výsledky a sez-
námili ostatní účastníky s řešenými problémy.

Druhý den soustředění se zaměřil k hlavnímu cíli -
přednesení referátů zodpovědných řešitelů dílčích úkolů
státního plánu. Uvádíme přehled dílčích úkolů, které spa-
dají pod hlavní úlohu VIII-5-2 Poznávacie procesy a ich
vplyv na utváranie socialistickej osobnosti. V závorce je
veden zodpovědný řešitel. Na dílčích úkolech se však po-
dílí větší počet dalších řešitelů, jejichž jména neuvádí-
me. Dílčí úkoly následují v řadě takto:

1. Psychofyziologické aspekty psychickej regulácie so zreteľom na poznávacie procesy /A. Uherík/
2. Spôsoby uchovávanía informácií /I. Šípoš/
3. Interfunkčné vzťahy osobnosti a percepčno-mnémických procesov /I. Ruisel/
4. Vývin symbolických funkcií v norme a patológii a ich vzťah k rozvoju osobnosti /L. Košč/

5. Vývin estetického vnímania a poznávania v ontogenéze /J. Kuric/
6. Poznávacie procesy v školskom učení a vývin regulácie osobnosťou /J. Hvozdík/
7. Vplyv záťaže na poznávacie procesy /J. Daniel/
8. Zmena nárokov na poznávacie procesy človeka pri zavádzaní automatizovaných systémov riadenia /M. Stríženec/
9. Metodológia diagnostikovania poznávacích procesov /V. Čierny/
10. Intelektový a osobnostný vývin nadaných detí /V. Dočkal/

Jak patrne z uvedeného prehľadu dílčích úkolů SPV, je výzkumná činnost týmu pracovníků soustředěných kolem hlavního úkolu velmi bohatá. Toto konstatování jen potvrdily přednesené referáty. Přínosné výsledky, vědecky aktuální a prakticky významné, by si zasluhovaly rozvedení. Vzhledem k tomu, že je připravována stručná publikace ze semináře, a že s většinou výzkumných výsledků se naše psychologická veřejnost setká na stránkách odborného tisku, konstatujeme slovy D. Kováče, že "soustředění ukázalo, že na úseku vědeckého výzkumu byl zaznamenán další pokrok, a že získané výsledky jsou cenné a společensky prospěšné."

Na zodpovědných řešitelích nyní je, aby nebyli zanedbány praktické výstupy úkolů. I když se jedná o základní výzkum a bezprostřední aplikace není někdy na první pohled zřetelná, máme snahu přispět svým podílem ke zlepšení životních podmínek pracujících ve všech oblastech naší socialistické společnosti.

Závěrem lze říci, že bohatá diskuse, která se zcela neformálně a spontánně rozvinula za každým předneseným referátem, a která se nejednou přenesla i mimo vlastní seminář, vytvořila atmosféru živého pracovního zanícení.

Již dnes je možno konstatovat, že šestému pětiletému plánu nezůstaneme dlužni. Přenesení hlavního úkolu do další pětiletky pak bude jen dalším závazkem psychologů vůči společenské praxi, jíž se chceme odpovědně zúčastnit.

K NEDOŽITÝM SEDMDESÁTINÁM. DCC. PhDr. LUDMILY KOLÁŘÍKOVÉ

Zvláštní kvality psychologického času - jeho neopakovatelnost, nezvratnost a trvání všeho, co má ryzí lidskou hodnotu - si uvědomujeme zejména při vzpomínce na osobnost, která svými kvalitami překračovala běžná měřítká.

Mezi takové výjimečné osobnosti patřila místopředsedkyně brněnské pobočky Československé psychologické společnosti, vědecká pracovnice a učitelka katedry psychologie filosofické fakulty UJEP v Erně a zakladatelka psychologického ústavu na Palackého universitě v Olomouci doc.PhDr.Ludmila Koláříková, jejíž nedožití sedmdesátiny si připomínáme 17.12.1979.

Její výročí nelze opomenout z mnoha důvodů, z nichž nejdůležitější samy o sobě svědčí o jejím významu. Především je to skutečnost, že doc.PhDr. Ludmila Koláříková patří dnes již jako svébytná postava k zakladatelské generaci moderní československé psychologie. Dále ji nelze pominout pro její práci vědeckou a pedagogickou. A konečně v neposlední míře pro její jedinečnou a vzácnou osobnost.

Narodila se v Drysicích u Vyskova jako nejmladší ze šesti dětí v chudé rodině. Záhy ztratila otce a v nelehkých podmínkách studovala na vyškovském gymnasiu. Po maturitě v r. 1929 vystudovala v roce 1935 na filosofické fakultě v Brně filosofii, latinu a řečtinu a v roce 1939 dosáhla doktorátu filosofie. Klasická filologie v ní vytrýbila pozdější charakteristické znaky jejího vědeckého myšlení, a to snahu o pojmovou jasnost, přesnost a věcnost, schopnost myslet v celostních souvislostech, neulpět na analýze, ale dospívat k syntetickému pojetí. Vyznačovala se schopností vcítit se do osobnosti a života jiných lidí, kterou bylo

prolnuto její působení jako učitelky. Brněnský psychologický ústav, který od počátku dvacátých let vedl prof. M. Rostohar a na němž pracovali později Chmelař, Kratina, Konečný a další psychologové, byl také jejím prvním vědeckým pracovištěm. Od r. 1935 do r. 1945 působila jako středoškolská profesorka na brněnských gymnasiích a pokračovala ve své vědecké a odborné psychologické činnosti jako psycholog ve Studentské poradně a v Ústavu lidské práce. Po osvobození se stala asistentkou katedry psychologie filosofické fakulty v Brně. Zde se v roce 1946 habilitovala prací "Aristotelova psychologie ve světle psychologie moderní". Učila kromě toho na Vysoké škole sociální a od r. 1946/47 působila na filosofické a pedagogické fakultě obnovené Palackého university v Olomouci, kde založila psychologický ústav. Její pedagogická aktivita byla svým rozsahem i záběrem obdivuhodná: přednášela úvod do psychologie, dějiny psychologie, dětskou a pedagogickou psychologii, psychologii osobnosti, ale také některé pomocné obory. Posluchače dovedla svým zaujetím pro látku strhnout nejen ke studiu, ale vyvolávala u nich svými osobnostními vlastnostmi a postoji přímo potřebu hlubokého poznání, sebepoznání a sebevýchovy, pro mnohé se pak stávala chápající rádkyní a přítelkyní. Složitě a nesnadně období padesátých let se negativně promítlo i do života a práce doc. PhDr. Ludmily Kolářkové. I když byla později /1966/ plně rehabilitována, nemohla pro svůj zhoršující se zdravotní stav již plně využít otevírajících se možností. Její dlouhá choroba přešla v závěru roku 1967 do finále, které ukončila smrt dne 22.4.1968.

Vědecký vývoj doc. PhDr. Ludmily Kolářkové se vyznačoval relativní samostatností, takže ji nelze zjednodušeně zařadit do žádného z tehdejších směrů. Již v průběhu vysokoskolských studií vznikly její práce z vývojové a dětské psychologie, které spolu s pracemi o Aristotelově psy-

chologii a pozdějšími pracemi z oblasti psychologie osobnosti tvoří jádro jejího díla. Její první práce jsou věnovány vývoji zrakové představy z názoru /1934, 1939/, prostorovým a časovým pojmům a soudům u dětí, dětské představivosti /1936, 1937/ a problémům dětské řeči a inteligence /1941, 1942, 1943/. Její vzdělání v klasické filologii jí přímo disponovalo k přehodnocení Aristotelovy psychologie a s ní souvisejících pozdějších i novodobých tendencí v psychologii /práce z let 1944, 1946, 1947 a 1949/. Její živý zájem o výchovu se odrazil v pracích z oblasti pedagogické psychologie, zejména předškolního věku /1946 a opakovaně/. V poválečném období přechází stále soustavněji k problémům psychologie osobnosti, počínajíc příspěvky k teorii vrstev /1949/, přes práci o dialektice charakteru /1957/, studii o struktuře osobnosti posluchače filosofické fakulty /1957/, o logii /1962, 1967/, až po otázky utváření osobnosti v dětství a mládí /1967/. Na sklonku svého života věnovala jako jedna z prvních pozornost psychologii stárnutí a stáří. Z jejího pera vzešly též studie o významných osobnostech československé psychologie a pedagogiky /studie o Janu Uhrovi /1945/, Vilému Chmelařovi /1954/, Mihajlu Rostoharovi /1967/ a o rozvoji psychologie v poválečném období. Až do konce svého života sledovala a recensovala odborné práce na stránkách "Psychologie", později "Československé psychologie" a jinde. Podílela se na překladu Meiliho-Rohrache-rových "Učebnice experimentální psychologie" /1967/ a Kerlin-gerových "Základů výzkumu chování" /1972/.

Celý život doc. PhDr. Ludmily Kolářkové byl proniknut neutuchající láskou k lidem, hlubokým zájmem o člověka a jeho poznání, snahou pochopit jej a pomáhat mu nezištně, kde se jen dalo. Vyznačovala se nejen ušlechtilostí, nesmírnou obětavostí, ale na ženu neobvyklou houževnatostí, s níž překonávala svůj nelehký životní úděl. Pro ty, kdo měli příle-

Žitost se s ní hlouběji seznámit, představuje doc.PhDr.Ludmila Kolářiková pozoruhodnou lidskou bytost a zůstává v jejích myslích stále živým svědectvím toho, jak výjimečné kvality a síly v sobě může tajit lidská osobnost.

Karel Plocek

VI. KONGRESY, KONFERENCIE,
SEMINÁRE

1980

Kongresy a sympóziá

- 1/ Ergonomics Society, Annual Conference, 25-28 Marec, Nottingham, UK,
Adresa: D.O'Neill, 14 Sandhill Close, Millbrook, Bedford, MK45 2JD, UK
- 2/ 9. Svetový kongres prevencie pracovných úrazov a chorôb, 6.-9. máj, Amsterdam, Holandsko,
Adresa: Benelux Organising Committee, 9 th World Congress on the Prevention of Occupational Accidents and Diseases, Veiligheidsinstituut, Postbox 5665, 1007 AR, Amsterdam, The Netherlands
- 3/ Ergonomics and transport, 8-12 september, Swansea, UK,
Adresa: Dr.D.J. Osborne, Department of Psychology, University College of Swansea, Swansea, W Glamorgan, UK
- 4/ Štvrtý medzinárodný kongres rehabilitácie sa bude konať v júni 1980, Winnipeg, Canada,
Informácie: Canadian Rehabilitation Council for the Disabled, 20 West 40th Street
New York, N.Y., 10018
- 5/ Univerzita Washington poriada týždňovú konferenciu od 14-21 júna 1980, Nové hranice v návykovom správaní. Konferencia sa bude konať počas plavby loďou, Pacifickým oceánom.
- 6/ Siedmy Medzinárodný kongres skupinovej psychoterapie bude v dňoch 3.-8. augusta 1980 v Kodani,
Informácie: Jay W. Fidler
RD 1, Old York Road, Flemington, New Jersey
08822
- 7/ IV. svetový kongres rehabilitácie bude v júni 1980, Winnipeg, Canada,
Informácie: Canadian Rehabilitation Council for the Disabled, 20 West 40-th Street, New York, N.Y. 10018

- 8/ X. svetový kongres medzinárodnej asociácie pre školské a profesionálne poradenstvo /AIO SP - Association Internationale d'Orientation Scolaire et Professionnelle/ sa uskutoční v dňoch 1.-5. septembra 1980 v Manile /Filipíny/.
- 9/ IX. kongres IRTAC - International Round Table for the Advancement of Counseling sa uskutoční 8.-12. apríla 1980 v Thessalonikách /Solun - Grécko/.

KNIŽNÉ NOVINKY - ANOTÁCIE

Vydavateľstvo Veda:

Stráženec, M., Človek a počítač, Bratislava, 1978, 168 str.

V monografii sú zahrnuté poznatky získané vlastným výskumom ako aj štúdiom dostupnej literatúry. Týkajú sa systému človek-počítač, základných psychologických problémov spolupráce človeka s počítačom, požiadaviek na profesie vo výpočtovom stredisku /podrobná analýza operátora, programátora a technika počítača/ a spolupráce človeka s počítačom pri riešení problémov. Ďalej sa rozoberá otázka ľudského činiteľa pri automatizovanom systéme riadenia /riadenie technologických procesov, riadenie podniku, sociálno-psychologické aspekty/.

Šípoš, I., Psychológia pamäti, Bratislava, SPN, 1978, 157 str.

Monografia pojednáva o problémoch pamäti, rozoberá otázky metodológie a metód, príčiny zabúdania, krátko- a dlhodobú pamäť, znovuzískanie, modely pamäti, organizáciu pamäti a neverbálnu pamäť. Práca obsahuje vecný a menný register, rad ilustrácií a rozsiahly zoznam literatúry. Vhodná je pre postgraduálne štúdium psychológov a záujemcov z iných vedných odborov.

Uherík, A., Psychofyziologické vlastnosti človeka, Psycho-diagnostické a didaktické testy, n.p. Bratislava, 1978, 448 str.

Kapitoly I. časti práce obsahujú literárne údaje a výsledky autorových výskumov dokumentujúcich spätosť te-
povej frekvencie, BRK a EEG s kognitívnymi procesmi a zá-
roveň sa tu naznačuje význam týchto elektrofyziologických
ukazovateľov pre psycho-fyziologický výskum. V II. časti

a skúsených praktikov. Základný obsah publikácie odpovedá na tieto otázky klinickej a poradenskej praxe: 1. Čím sa vyznačuje poznávacía činnosť klinického a poradenského psychológa z teoretického i gnozeologického hľadiska. 2. Ako prebieha psychodiagnostický proces, čo všetko musí psychológ zohľadniť, a aký vôbec má byť, ak sa má považovať za erudovaného psychodiagnostika a ak má byť jeho odborná činnosť efektívna. 3. Ako si má počínať v niektorých typických diagnostických situáciách. 4. Aká má byť jeho taktika pri identifikácii rozličných typov problémov v súhlase s logikou diferenciálno-psychodiagnostického myslenia.

Cena: cca 25,- Kčs

Strán 320

BOHM E.: Test Rorschach

Autor sa pridržiava vo svojej publikácii Rorschachovej originálnej metódy. Rozoberá v nej otázky, týkajúce sa spisovania protokolu, signovania, výpočtov, fenoménov, vyhodnocovania, modifikácií a i. Súčasťou je tiež životopis H. Rorschacha a prehistória jeho testu. Publikácia je vhodnou pomôckou pre odborníkov pracujúcich s Rorschachovým testom, ale tiež pre psychologov a psychiatrov, ktorí priamo s ním nepracujú, avšak chcú byť o ňom informovaní. Publikáciu vhodnými doplnkami a doslovom obohatil uznávaný čl. odborník na Rorschechovu metódu G. Dobrotka.

Cena: cca 20.- Kčs

Strán 140

ŘÍČAN Pavel: Psychológia osobnosti

Štvrté, prepracované a rozšírené vydanie populárnej publikácie. Kniha objasňuje základné pojmy psychológie osobnosti a zoznamuje čitateľa s metódami, s ktorými psychológovia vo výskume i v praxi poznávajú ľudskú individualitu, temperament, motivačné a vôľové vlastnosti, hodnotovú orientáciu, vzťah k sebe i vzťahy k druhým ľuďom. Zvláštny dôraz kladie autor na sebapoznávanie a na možnosti sebavýchovy, ktoré z nej vyplývajú.

Cena: cca 28,- Kčs

Strán 320

OKRUHLICOVÁ Lýdia: Bibliografia II.

Bibliografia obsahuje cca 1000 záznamov o rigorózných doktorských prácach, kandidátskych a doktorských dizertáciach, habilitačných prácach a záverečných správach z realizovaných psychologických výskumov v ČSSR za uplynulých 30 rokov. Bibliografia je určená okruhu vedeckých a odborných pracovníkov, a to psychológom, pedagógom, psychiatrom, pediatrom a iným odborníkom, ktorí s touto problematikou pracujú. Záver bibliografie tvorí predmetový a autorský register.

Cena: cca 30,- Kčs

Strán 126

KOLLÁRIK Teodor: Psychologické aspekty pracovnej spokojnosti

Publikácia je zameraná na analýzu v súčasnosti vysoko aktuálneho problému - spokojnosti. Obsahuje základné teoretické východiská ponímania pracovnej spokojnosti z hľadiska psychológie, doložené konkrétnymi výsledkami z tejto oblasti v našich podmienkach. Svojim zameraním a obsahom je vhodná pre psychológov, ktorí v nej získajú prehľadný materiál o prístupoch psychológov k otázkam pracovnej spokojnosti. Významné poznatky v nej sú aj pre vedúcich pracovníkov a všetkých tých, ktorí v pracovnom procese ovplyvňujú atmosféru na pracovisku i mimo neho.

Cena: cca 22,- Kčs

Strán 272

Pokyny pre prispievateľov:

Spravodaj Psychológ v ČSSR slúži pre internú potrebu členov a orgánov ČSPS. Uverejňuje články, štúdie, skúsenosti a poznatky týkajúce sa života a práce psychologickkej profesie a členov spoločností a anotácie knižných noviniek. Vychádza štvrtročne.

Zaslané príspevky považuje redakcia za definitívne znenie, avšak vyhradzuje si právo ich redakčne upraviť. Zaslané rukopisy nevraciam. Žiadame prispievateľov aby zohľadnili profiláciu časopisu.

Príspevky posielajte dvojmo, gramaticky a jazykovo upravené, s maximálnym počtom opráv 5 na jednej strane, písané obriadok / 30 riadkov na jednej strane /.

Príspevky z ČSR zasielajte na adresu:

Dr.O.Kolaříková,CSc., ČSAV - Psychologická laboratoř,
Mendlovo nám. 1., Brno 601 00

Príspevky zo SSR zasielajte na adresu:

Ivan Sarmány, Ústav experimentálnej psychológie SAV,
Kocelova 15, Bratislava 884 16

Redakčná rada:

predseda: doc.PhDr.J.Koščo,CSc.

podpredseda: PhDr.O.Kolaříková,CSc.,

členovia: dr.J.Ch.Raiskup, dr.J.Výrost, dr.R.Kohoutek,

dr.S.Fraňková,CSc., dr.J.Urbanová,CSc.

výkonný redaktor: Ivan Sarmány